

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 553/2023
18.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Иване Рађеновић, председника већа, Владиславе Милићевић и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радован Лопичић, адвокат из ..., против туженог „Nestle Adriatic S“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Ана Поповић, адвокат из ..., ради поништаја решења, реинтеграције и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1270/20 од 17.12.2021. године, у седници одржаној 18.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1270/20 од 17.12.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 625/16 од 31.10.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи решење туженог о отказу уговора о раду бр. ...-... од 20.04.2016. године и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена тужба тужиоца у делу у коме је тражио враћање на послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име разлике између зараде која је исплаћена тужиоцу и увећане зараде по основу прековременог рада која му није исплаћена за период од 01.10.2014. године, закључно са 20.04.2016. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединог износа до исплате, све ближе наведено у том ставу. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да за тужиоца на износе неисплаћене разлике зараде из става трећег изреке за период од 01.10.2014. године закључно са 20.04.2016. године изврши уплату: доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање надлежном фонду Пензијско инвалидског осигурања – ПИО запослених, доприноса за обавезно здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и допринос за обавезно осигурање за случај незапослености Националној

служби за запошљавање, по законским стопама које буду важиле на дан уплате доприноса. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му накнади трошкове парничног поступка. Ставом шестим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 167.250,00 динара, са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1270/20 од 17.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијени су као неосновани захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде, донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију, уз захтев за накнаду трошкова.

Испитујући побијану одлуку у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП јер је одлучивао на основу чињеничног стања које је утврђено у првостепеној пресуди.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време на основу уговора о раду бр. ...-... од 10.01.2014. године, обављајући послове радног места „...“. Решењем туженог бр. ...-... од 20.04.2016. године, отказан му је уговор о раду, са свим припадајућим анексима, због тога што је у периоду од 05.01.2016. године до 29.02.2016. године својом кривицом учинио повреду радне обавезе „непридржавање прописане технологије, постојећих интерних процедура режима рада, објављених обавештења и упутстава и других аката код туженог“ предвиђене чланом 14. став 2. тачка 2. алинеја 20. уговора о раду и чланом 95. став 1. тачка 20. Правилника о раду туженог од 01.10.2014. године, уз престанак радног односа са даном достављања решења (21.04.2016. године). Увидом у рачуне – отпремнице на основу којих је роба испоручена малопродајним објектима и у извештаје „hend-held“ уређаја тужени је утврдио да је тужилац у наведеном периоду више пута одобрио попуст (мануелни рабат) купцима када то није било у складу са важећим интерним актима туженог, односно да више пута није одобрио попуст када је то био у обавези да учини у складу са важећим интерним актима туженог, те да је мимо процедура („СР дневна процедура SIS. Дос. 005.01“ и упутство „Trade Terms 2016“) обрачунавао попуст у већим износима него што је то интерним актима туженог предвиђено. Доношењу предметног решења претходило је упозорење туженог бр. ...-... од 05.04.2016. године о постојању разлога за отказ уговора о раду тужиоцу, које је тужилац примио истог дана, у коме је детаљно описан начин повреде радне обавезе

коју је извршио у овом периоду. Тужени се изјаснио на упозорење 14.04.2016. године по протеку рока за изјашњење (последњи дан рока за изјашњење био је 13.04.2016. године).

Тужилац није туженом доставио захтев у усменој или писменој форми којим би му указао на неисправност „hend-held“ уређаја (на коју се позивао током поступка). Поред тога, тужилац није обавестио туженог о свом здравственом стању које се односи на ослабљени вид, нити је у вези са тиме затражио премештај на одговарајуће радно место. Тужени није могао да стекне сазнање о томе да тужилац има ослабљен вид ни након обављеног систематског прегледа запослених у Дому здравља (са којим је имао закључен уговор о обављању систематских прегледа запослених заведен под бр. .../... од 25.05.2015. године), јер се по обављеном прегледу лекарски извештај доставља директно запосленом, док се послодавцу доставља само статистички извештај без личних података запослених у складу са Законом о заштити података о личности. Према карнету – евиденцији присутности на раду за тужиоца (период од 01.10.2014. године до 20.04.2016. године), тужени је водио уредну евиденцију о присутности на раду и оствареним радним сатима тужиоца. Оценом налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, у варијанти заснованој на евиденцији о присутности тужиоца на раду, утврђено је да је тужени исплатио тужиоцу припадајућу месечну зараду за наведени период (према његовом радном ангажовању).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом одредаба чланова 179. став 2. тачка 5., 180. и 191. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 75/14), одбили захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду од 20.04.2016. године, враћање на рад и исплату разлике између исплаћене зараде и увећане зараде по основу прековременог рада за утужени период, као и за уплату тражених доприноса на разлику зараде. Одбацили су тужбу тужиоца у делу којим је тражено враћање на послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима као недозвољену јер суд није надлежан да одлучује о том тужбеном захтеву, с обзиром да је распоређивање запослених у складу са врстом и степеном стручне спреме и радним способностима у искључивој надлежности послодавца, о чему одлучује у зависности од процеса и организације рада.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су на утврђено чињенично стање правилно применили материјално право.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 ... 75/14), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом, односно уговором о раду.

Чланом 14. став 1. тачка 2. Уговора о раду тужиоца од 10.01.2014. године прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом ако својом кривицом учини повреду радне обавезе и то: „необавештавање послодавца о здравственом стању или другим околностима које битно утичу на обављање послова за које је закључен уговор о раду“ (алинеја 11.) и „непридржавања прописане технологије, постојећих интерних процедура, режима рада, обављених обавештења и упутстава и других општих аката код послодавца“ (алинеја 20).

Чланом 95. став 1. тачка 20. Правилника о раду туженог од 01.10.2014. године, као повреда радне обавезе прописано је „непридржавање прописане технологије, постојећих интерних процедура, режима рада, објављених обавештења и упуштава и других општих аката код туженог“.

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда, правилан је закључак нижестепених судова да су се у радњама тужиоца у периоду од 05.01.2016. године до 29.02.2016. године стекла обележја повреде радне обавезе предвиђене чланом 14. став 1. тачка 2. алинеја 20. уговора о раду и чланом 95. став 1. тачка 20. Правилника о раду туженог, па му је предметним решењем туженог од 20.04.2016. године законито отказан уговор о раду на основу члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду. Пре отказа уговора о раду, тужени послодавац је тужиоца писаним путем упозорио на постојање разлога за отказ, у складу са обавезом из члана 180. Закона о раду. Како је тужиоцу законито престао радни однос, то нема основа да буде враћен на рад код туженог у смислу члана 191. Закона о раду.

Супротно наводима ревизије, нижестепени судови су утврдили постојање кривице тужиоца за учињену повреду радне обавезе која му је стављена на терет учињене, између осталог, и тиме што је у наведеном периоду погрешно уносио попуст (мануелни рабат) купцима у „Hend-Held“ уређају туженог, чиме је нарушио пословни углед туженог (у вези са чиме је настала и штета по туженог која није предмет овог поступка), за шта није од значаја висина претрпљене штете. При томе, тужилац током поступка није у складу са члановима 228. и 231. став 2. ЗПП доказао да је туженом пријављивао неисправност овог уређаја (на коју се позвао тек у својој изјави од 18.03.2016. године поводом извештаја „Hend-Held“ система о одобравању рабата у периоду од 05.01.2016. године до 29.02.2016. године), ни о проблемима са видом, што је био у обавези да учини по члану 14. став 1. тачка 2. алинеје 11. и 20. Уговора о раду који је закључио са послодавцем. Поред тога, тачност извештаја овог уређаја у погледу попушта (мануелног рабата) потврђена је вештачењем од стране вештака економско финансијске струке током првостепеног поступка (којим је утврђено постојање разлике више - мање одобреног рабата у износу од 5.279,00 динара).

Остале изнете ревизијске наводе Врховни суд оцењује неоснованим, зато што се њима посредно указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што на основу члана 407. став 2. ЗПП није дозвољен ревизијски разлог, уз понављање разлога који су истицани у жалби, а који су били предмет оцене од стране другостепеног суда.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Захтев туженог за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију одбијен је као неоснован јер нису били потребни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. ЗПП.

На основу члана 165. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Ивана Рађеновић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић